

2004 PRÓVTÖKVEFURIN

Galdandi próvtøkuháttur

Næmingurin kemur upp í ókend-um/kendum teksti, fær ávísar fyrirreikingartíð og skal síðani leggja fram fyrir ókendum próvdómara.

Fyrirminir: – Næmingurin fær, við at leggja fram undir einum ávísuðum trýsti, ein forsmakk uppá veruliga lívið, har tilíkar "próvtøkur" fara fram allatíðina, t.d. tá tú skalt til arbeiðssamrøðu. Próvtalið lýsir kunnleikastøðið hjá næminginum umframt at geva eina ábending um, hvussu næmingurin megnar krevjandi støður.

– Próvdómarin sær ein næming hann ikki kennir, og næmingurin verður tí dømdur púra objektivt.

– Hetta er ein sera góður háttur at royna vitanina hjá næminginum. Bæði ta, sum er komin ígjøgnum

undirvísingina, men eisini almennu vitanina, sum er komin aðrastaðni frá. Næmingurin sleppur veruliga at roynd seg.

– Tað er nærum ógjørligt at fáa ringan karakter, tá næmingarnir koma upp í kendum teksti, og hava 20 minuttir av fyrirreikingartíð. Tað hjálpir væl hjá teimum fjálturstungnu at vita, at tey hava 20 minuttir at savna sær tankarnar.

Vansar: – Næmingurin skal megna at kóka 9 ára skúlagongd niður í teir 20 minuttirnar, sum próvtøkan varir. Hevur næmingurin ein ringan dag, kunnu 9 ár av lærdómi tískil verða undirmett.

– Næmingurin kann verða óheppin og fáa ein spurning, hann ikki er stinnur í og tískil fáa eitt

vánaligt próvtal. Hevði hann fingið onkran annan spurning, kundi hann fingið hægri próvtal. Myndin, sum royndin gevur av kunnleikanum í fakinum er tískil ikki altíð sonn.

– Fleiri dugnaligir næmingar eru, ið liða av eksamiúttá. Hesir fáa ofta eitt prógy, ið als ikki samsvarar við kunnleikan, tí svarti klappurin fer fyrir, tá teir siggja grøna borðið.

– Tað er nærum ógjørligt at fáa ringan karakter, tá næmingurin kemur upp í kendum teksti, og hevur 20 minuttir av fyrirreikingartíð. Tað nýtist ikki geva eina sanna mynd av hvat næmingurin dugir, bert hvat hann hevur lisið og noterað seinastu 20 minuttirnar.

Allar munnligar próvtøkur verða avtíknar

Fyrirminir:

– Eingin royndarótti kann oyðleggja próvtalið.

– Dugnaligu, men dovnur næmingarnir verða noyddir at gera meiri við skúlan, tí ársmeti verður galdandi. Teir kunnu ikki bara dúva uppá at skora ein góðan karakter undir próvtøkuni.

Vansar:

–Tað er ógvuliga sannlíkt, at royndin bert verður útsett. Ístaðin fyrir at eita fráfaringsarroynd, fer hon at eita upptøkuroynd, tí hægri skúlarin verða framvegis noyddir at hava eitt greitt mark fyrir hvør ið sleppur inn og hvør ikki sleppur inn. Fráfaringsarpróvtølini eru ideel at hava sum mark. Verður royndin broytt til upptøkuroynd, ístaðin fyrir at vera fráfaringsarroynd, verður hetta ein stórus smeytur fyrir tey, ið hava eksamiúttá. Tað verður hvaðna verri at skula próvførast í ókendum umstøðum, av ókendum lærarum, eina tíð eftir, at tey eru farin úr fólkaskúlanum og hava havt undirvísing.

Birna Heinesen

Aldur: 17 ár
Skúli: 2.s í Hoyðalum

Verður tú fjálturstungin áðrenn próvtøkur?
Ikki so øgiliga. Men eg verði nógv meira nervøs til tær munnligu royndirnar, enn tær skrivligu.

Hvussu fyrirreikar tú teg áðrenn próvtøkur?
Eg royni at lesa og sovrit. Royni at repetera tað, sum eg ikki ordiliga minnst.

Heldur tú, at próvtøkuskipanin, sum hon er nú, er nóg góð?
Eg haldi, at tað virkar nokk so tilfældugt hvørjum fakum vit koma upp í. Og eg haldi, at tað er nokk so býtt, at tað bara verða vald nøkur einstök fak út. Antin burdu vit farið upp í øllum ella ongum. Tað er for tilfældugt sum tað er nú.

2004 PRÓVTÖKVEFURIN

Nervarnir hjá lærarunum hvørva við árunum

– Eg veit, at nakrir lærarar gerast nervøsir tá teir skulu føra næmingar upp til próvtøku. Men tað er kanska serliga tær allar fyrstu ferðirnar, teir føra upp. Tað minnst man eisini frá sær sjálvum, at man var eitt sindur spentur og nervøs. Nú havi eg ført

upp í eini 20-30 ár, so nú nervar tað meg ikki longur, sigur Kári Nolsø Olsen, ið undirvísir í sálarfrøði inni á Kambsdali.

– Men man fyrirreikar seg væl. Eg plagi at gjøgnumganga allar spurningarnar væl og virðiliga og seta meg væl inn í alt. Og eg eri ógvuliga bevisur um hvussu eg beri meg at undir próvtøkuni. Eg royni at vera so róligur sum gjørligt, so næmingurin skal kenna seg tryggan, sigur Kári.

Hann sigur, at tað ikki ber til at leggja nakra ætlan um hvussu tú skalt tosa við næmingarnar undir próvtøkuni, tí teir eru so sera, sera ymiskir. Summir koma inn og tosa allatíðina sjálvir, meðan aðrir heldur vilja verða spurdir og leiddir. Hann heldur tó ikki, at nervarnir hava so nógv at siga, sum fólk vilja gera tað til.

– Tað kemur næstan ikki fyrir, at næmingar koma upp og eru so darvaðir av nervum, at tað oydleggur teirra próvtøku. Tað er sera sjáldan, at tú sum lærari gerst yvirraskaður av eini próvtøku. Teir góðu næmingarnir klára seg sum regul væl, meðan teir, ið ikki eru so stinnir, fáa samsvarandi karakter. Tað ganga ár ímillum yvirraskilsi, greiðir Kári frá.

– Tað eru sjálvandi nøkur, ið ikki megna trýstið av próvtøkunum, men tey eru fá.

Kári sigur, at um ein næmingur kemur inn, sum sjónliga er darvaður av nervum, plagar hann at taka tað heilt róligt, og lata næmingin fáa frið at falla til róð, áðrenn hann byrjar at spyrja.

– Man gevur teimum kanska ein leiðandi spurning, og letur tey so tosa. Hóast tað av og á ikki er so nógv høpi í tí, tey siga, so kann man altíð fara afturum aftur og spyrja tey seinni, tá tey eru blivin rólig aftur.

Hann heldur tó, at hansara próvtøkur plaga at ganga ganska ódramatiskt fyrir seg. – Sálarfrøði er ein lærugrein, har tú altíð kanst siga okkurt. Tað er kanska verri við lærugreinum sum matematikk og fysikk, har tað er nágreiniliga vitanin, sum telur.

Men Kári Nolsø Olsen visir á, at tað aloftast ikki er nakar munur á ársmetinum og próvtøkutalinum.

– Í allar flestu førum er talið tað sama, kanska eitt, tvey stig við siðunum av. Tað eru undantøkini, ið antin fáa nógv betri ella nógv verri próvtal enn ársmet. So hatta við nervunum er ikki ein so stór sak, sum tað altíð verður uppblást til, heldur hann.

Kári heldur, at próvtøkan saktans kundi verið broytt soleiðis, at næmingarnir fóru upp í bólum.

– Teir kundu t.d. havt eitt bólkaarbeiði, sum teir lögdu fram fyrir sensor, heldur hann.

Eftir próvtøkuna

Bið um eina frágreiðing um próvtalið

Reagera! Ert tú glað/ur, rópa so gleðisróp. Ert tú skuffað/ur, tosa um tað. Tað er týðningarmikið at fáa próvtøkuna út úr kroppinum, áðrenn næstu próvtøku

Er tað ein møguleiki, tak tær so av lottum restina av degnum. Ert tú í tíðarneyð áðrenn næstu próvtøku, tak tær kortini av lottum í nakrar tímar- tað er ógvuliga týðningarmikið fyrir kropp og sál.